

סלייזת ומזיזת

בראשית

(מקץ מא, מזה)

ויקחו אברם את-שרי אשתו ואת-לוט בן-אזיו ואת-כל-רכושם אשר רכשו ואת-הנפש
אשר-עשו בזורן ויצאו לקחת ארצה כנען ויבאו ארצה כנען:

וזו דרך התשובה

והוא רמז דאברם ושרי החזירו בתשובה, ולקחו עמהם את החוזרים בתשובה לארץ כנען

(מקץ מא, מזה)

ויקרא פרעה שם-יוסף צפנת פענח ויתן-לו את-אסנת בת-פוטני פרע כהן אן לאשה ויצא
יוסף על-ארץ מצרים:

ולמזיזת זוטא דינה

אישה טובה ואדיבה וכי היא לא זוטאה

(ויגש מזה, א)

ולא-יכל יוסף להתאפק לכל הנעצבים עליו ויקרא הוציאו כל-איש מעלי ולא-עמוד איש
אתו בהתורע יוסף אל-אזיו:

סלייזת ומזיזת

רומז שיוסף שהרגיש אחוה כלפי אחיו כי הלא אב אחד להם, ולכן סלח ומחל לאחיו על שמכרו אותו לעבד
הגם שהרחיקו אותו מבית אביו שנים רבות, ומנעו ממנו ללמוד תורה מאביו

(ויגש מזה, ה)

ועתה | אל-תעצבו ואל-יזור בעיניכם כי-מכרתם אתי הנה כי למזיזת שכולני אלהים
לפניכם:

מזיזת

למחיה אותיות מחילה

נראה לפרש, דיוסף הרגיע את אחיו שלא יעצבו ואומר להם אל תעצבו ואל יחר בעיניכם כי מכרתם אותי,
אני מוחל לכם. כיון שהכל בהשגחת ה' יתברך לעשות אותי שליח מצוה לפרנס את העום.

(ויגש מזה, טו)

יגשק לכל-אזיו ויבך עליהם ואזרי בן דברו אזיו אתו:

סלזתי וה' אבינו

סלייזת ומזיזת טוב אוזוה ושלום

זו אוזודות ליעקב

שמות

(כי תשא ל, א)

וְעֲשִׂיתָ מִזְבֵּחַ מִקָּטָר קָטָרְתָּ עֲצֵי שִׁטִּים תַּעֲשֶׂה אֹתוֹ: ב אֲמָה אָרְכוּ וְאֲמָה רְוּבּוֹ רְבֹעַ יְהִיָּה
וְאֲמָתַיִם קָמְתָו מִמֶּנּוּ קָרְנָתָיו:

אלהים באוצר ישועות אלהים שמע קולנו זוס ורוזם עלינו תורה לישראל

הכוונה שבזמן שבת המקדש היה קיים היו קורבנותו הקטורת מכפרים על עונותינו, ועתה "ונשלמה פרים שפתינו", אין לנו אלא לעסוק בתורה, ואלהים ישמע קולנו בתפילה וכפר וירחם עלינו. ויהי רצון שהקדוש ברוך הוא יבנה במהרה בימינו את בית המקדש, יראו עינינו וישמח לבנו, אמן.

(כי תשא ל, לד)

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מִשְׁנֵה קְחוּ לָכֶם סָמִים זָטָף | וְשִׁזְזוּ לָכֶם וְזָלְבָנֹת סָמִים וְלִבְנֵה זָכָה בָּרָךְ
יְהִיָּה:

ה' עוזי ומגני כוזך גדול ביצר טוב

רומז שהקב"ה יצילהו מיצר הרע ויזכהו ליצר הטוב, והוא יגן עליו מכל רע.

ינפה

לרמוז שהקדוש ברוך הוא ינפה את הנחש שהוא היצר הרע וישאר האדם ביצר טוב.

(פקודי ב, לד)

לֹד וַיְכַסּוּ הָעֵצִים אֶת-אֹהֶל מוֹעֵד וַיְכַבְּדוּ יְהוָה מְלֵא אֶת-הַמִּשְׁכָּן:

אשרי העם שה' אלהיו אלהים מוזל לנו על כל עונותינו אל שדי יברך אותך

ויקרא

(ויקרא א, ד)

וְסִמָּךְ יָדוֹ עַל רֹאשׁ הָעֵלָה וְנִרְעָה לוֹ לְכַפֵּר עָלָיו:

רוזם נא אלהינו

על ידי הקרבת הקרבן נתכפר לו חטאו והי מרחם עליו.

(ויקרא א, ה)

שְׁזוּט אֶת-יָדָיו הַבָּקָר לִפְנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְנֵי אֶהֱרָן הַכֹּהֲנִים אֶת-יָדָיו וְזָרְקוּ אֶת-הַדָּם עַל-
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר-פָּתוּחַ אֹהֶל מוֹעֵד:

סליחה ומוזילה מאבינו הטוב

(ויקרא ב, א)

וְנִפְשֵׁי קִיּוּמֵינוּ קָרְבָן מִנְזוּחַ לַיהוָה סִלַּת יְהִיֶה קָרְבָנוּ וְיִצְקָ עָלֵינוּ שִׁמּוֹן וְנִתֵן עָלֵינוּ לְבָנָה:
ה' זוננו המרבה לסלוח
אלהים ברזומיך הרבים רזום עלינו
בישועה ורזומים

(ויקרא ב, יג)

וְכָל-קָרְבָן מִנְזוּחַתְךָ בְּמִלּוּז תִּמְלֹזוּ וְלֹא תִשְׁבְּעִית מִלּוּז בְּרִית אֲלֵהֶיךָ מִעַל מִנְזוּחַתְךָ עַל כָּל-
קָרְבָנְךָ תִּקְרִיב מִלּוּז:
דהבאת הקרבן על פי צווי ה' גורמת סליחה וכפרה ים החוטא, ובפרט כשיודע שמה שעושים לקרבן היו צריכים לעשות לו, הרי הוא חוזר בתשובה שלימה

אלהים וסלוחת לעוננו ולזטאתנו
זוטה נא כרוב רזומיך
ושמעו לקול ה' אלהיכם

(ויקרא ה, יט)

אֲשֶׁם הוּא אֲשֶׁם אֲשֶׁם לַיהוָה:

ושמרתם כבוד אביכם
ולא יזטא באות הברית
ובידו הוא יראת ה' מקור הזויים

(ויקרא ה, כו)

וּכְפָר עָלֵינוּ הַכֹּהֵן לְפָנֵי יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל-אֲזוּת מִכָּל אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה לְאִשְׁמָה בָּהּ:
מוזילה וסליחה על כל עונותינו
אל שומרנו ומצילנו אתה
שה עמנו צדקה וזסד והושיענו
ה' שאתה הרי מזכה רבים

(שׁו ז, לו)

זאת התורה לעלה למנוחה ולזוטאת ולאשם ולמלואים ולזבוח השלמים:
ראה לפרש, דהנה תכלית הקרבת הקרבן היא להתקרב אל ה'
יתברך, והוא משמעות קרבן - לשון התקרבות. ועל ידי כך זוכים לסליחה וכפרה ולקרבת ה'.

זבוח טוב או טוב ביד ה'
סליחה ומוזילה וכפרה מאבינו האב הרזומן
אל טוב מלא ברזומים יהמו נא רזומיך ה' אלהינו
ואל שדי יברך אתכם
ימינך פשוטה לשבים

כי בטוב ה' זוטאים כשנים כשלו ילבינו

(צו זז, יד)

ויגש את פר הזוטאת ויסבך אהרן וכניו אתידיהם עלראש פר הזוטאת:
ונאמר כי ביום הזה אדני יכפר עליכם לטהר אתכם מכל
זוטאתיכם

(שמיני ט, ב)

ויאמר אליאהרן קווקף עגל בןבקר לזוטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני יהוה:
והוא יזמוול עליך
סליחה ומזילה ואדני יכפר זוטא העגל
רמוז שעל ידי הקרבן הזה יתכפר עון חטא העגל שהעשה על ידי האהרן.

(שמיני ט, ו)

ויאמר משה אליאהרן קרב אליהמוזיו ועשה אתיזוטאתך ואתעלתך וכפר בעדרך ובעד
העם ועשה אתקרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה יהוה:
וכי ביום הזה ה' יכפר זוטא העגל
לאהרן ולישראל

(שמיני ט, כב)

וישא אהרן אתידו אליהעם ויברכם וירד מעשת הזוטאת והעלה והשכמים:
השיבנו ה' אליך ונשוב זודש ימינו כקדם
להורות על תשובתו הגמורה שעשה אהרן ונמחל לו
ואל שדי זונן ורוזום יברך אתכם
ואל שדי המלא רוזמים יברך אתכם
ואל שדי שאמר לעולמו די יאמר לצרותינו די אמן.

(תזריע יג, ט)

נגע צרעת כי תהיה באדם והובא אליהכהן:

ה' הצילה נפשי

באל סלז

מוזילה

רמוז אל המחילה שימחל לו ה' על עונו

(תזריע יג, מו)

כלימי אשר הנגע בו יטמא טמא הוא בדר ישב מזונין למוזנה מושבו:
סלז לנו
אלהים סלז

(מצורע יד, ב)

זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו והובא אליהכהן:
ולא יזוטא הטהרה תשובה

כבוד אל בדרך לתשובה

דהיינו רצון ה' שיעסקו בתשובה. על דרך אומרם "שובו אלי ואשובה אליכם"

(מצורע יד, ד)

וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקוּז לְמִטְהַר שְׂתֵי־צַפְרִים זֵוִיֹּת טְהוֹרוֹת וְעֵץ אֲרֹז וְשֵׁנֵי תוֹלַעַת וְאַזָּב:

ירא אלהים וסר מרע

עבד ה' התשובה מאהבה

זוֹנֵן וְרוֹזֵם זֹנְנֵו אֱלֹהִים יִמְיֹךְ לִקְבֹּל שְׂבִים

(מצורע טו, ב)

הִבְרֹו אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתֶּם אֲלֵהֶם אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ זֹבֵו טָמֵא הוּא:

אל הטוב רפאנו מוזל לנו מלכנו

לרמוז לזב שיעשה תשובה וימחל לו

אדני סלזת לעווננו

אדני לא אזולל בריתי

איש איש

כי אתה אדני טוב וסלז

וה' ישמרנו לא לחלל ברית קודש ולהשמר מכל טומאה ח"ו. ונזכה להיות קדושים כמאמר הפסוק "והתקדשתם והייתם קדושים כי קדוש אני"

(אזורי טז, ג)

בָּנֵאת יבא אהרן אליהקדש בפר בן־בקר לזטאת ואיל לעלה:

ה' הוא אלי וזוי גואלי וצור זובלי בעת צרה

אלהים לכפרת פשע

אדני יכפר עון ולא ישזית

(אזורי טז, יב)

וְלָקוּז מִל־אֲהַמְזוּתָהּ גְּזוּל־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּיחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמִלֵּא זֹפְנָיו קְטָרֶת סַמִּים דָּקָה וְהִבִּיא מִבַּיִת לְפָרְכָת:

מוזילה וכפרה

לזונן ורזום

קטרת סמים דקה

כי שיערי תשובה אינם זעולים

והרמז ליום הכיפורים שנאמר בפרשת בקטרת ומחזירם למכתשת בערב יום הכיפורים כדי לקיים מצות דקה מן הדקה.

(אזורי טז, כט)

והייתה לכם לזקת עולם בנודע השביעי בעשור לנודע תענו את-נפשתיכם וכל-מלאכה לא תעשו הארוז והגר הגר בתוככם:

והיום הזה יום הכפורים יום הדין

יום המתקת הדינים

אבינו מלכנו זוננו ועננו כי אין בנו מעשים

(אזורי טז, כט)

ויאמר יהוה אל-משה אמר אל-הכהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש לא-יטמא בעמיו:

בוה לא יזטאו

והרמז לכהנים שישמרו על כהונתם וקדושתם היטב ולא יחטאו

והתפללו בעד העם

(בהר כה, ט)

והעברתי שופר תרועה בנודע השביעי בעשור לנודע ביום הכפורים תעבירו שופר בכל-ארצכם:

ואל מלך זונן ורזום סליזה ומוזילה

רמ"ז וש"ה לא יזטיא

(בזוקתי כו, מד)

ואף-גם-זאת בהיותם בארץ אי-ביהם לא-מאסתים ולא-געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני יהוה אלהיכם:

ויזכור להם בריתו וינזום כרוב זוסדיו כי לה' המלוזמה

בדמיק זוי ובדמיך זוי ויזכור להם בריתו וינזום כרוב זוסדיו

אף את בריתי אברהם אזכור

במדבר

(נשא ה, ג)

מוזר ער-נקבה תשלוזו אל-מוזון למוזנה תשלוזום ולא יטמאו את-מוזניהם אשר אני שכן בתוכם:

ומכל זוטאתיכם לפני ה' תטהרו

דקדק לומר "לפני ה'", כי ישראל תמיד נמצאים קרובים לה' ואין ראוי להיות העומדים לפני המלך שיהיו מלוכלכים בחטא ועון. ולכן כל אותם טמאים נצטוו להשלח מן המחנה.

(קרוז יז, יב)

ויקו אהרן כאשר | דבר משה וירץ אל-תוף הקהל והנה הונל הגגף בעם ויתן את-הקטרת ויכפר עליהם:

מוזילה ולא יהיה עוד קצף על בני ישראל

(זוקת יט, ב)

זאת זקת התורה אשר-צנה יהוה לאמר דבר | אל-בני ישראל ויקוו אליה פרה אדמה
תבימה אשר אין-בה בום אשר לא-עלה עליה על:

אמונה באל אחד מוזילה עון העצל

(פינזוס כה, יב)

לכן אמר הנני נתן לו את-בריתי שלום:

אלהים

שהפך מידת הדין הרמוזה בשם אלהים, והציל את עם ישראל על ידי קנאתו לכבוד ה'.

את בריתי שלום

וקדושת השם לפינזוס

דברים

(דברים א, א)

אלה הדברים אשר דבר משה אל-כל-ישראל בעבר הירדן במדבר בערבה מול סוף
בין-פארן ובין-תפל ולבן ונצרת ודי זהב:

ולא אמינו בה ובמשה עבדו

והכה גויים רבים והרג מלכים עצומים

לומר לך אף על פי שמשה רבינו נלחם עבור ישראל והרג מלכים רבים ועצומים והציל את ישראל, היו עמה
אנשים שהתלוננו נגדו ונגד ה'. ובכל זאת הקב"ה חס על עמו ישראל והשפיע להם מרוב טובו.

אלהים אל רוזום וזונן ארך אפים ורב זסד ואמת

(ואתזונן ג, כה)

אעברה-נא ואראה אתיה-ארץ הטובה אשר בעבר הירדן החר הטוב הזה והלבנון:

וזה הר ה'

היינו ירושלים

עוד נראה לפרש לפי דברי רש"י דהלבנון הכוונה לבית המקדש, שהוא מלבין עונות של ישראל

מזבזו ה' אלהיך

ההר הטוב הזה והלבנון

וזו ארץ ומלואה

מאור עולם

(ואתזונן ו, ד)

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה | אזור:

כל השנה

לרמוז דקריאת שמע היא לכל ימות השנה שהם שס"ה ימים והנה יש רמ"ח תיבות בקריאת שמע יחד עם
חזרת הש"ץ ה' אלהיכם אמת. וכשתקח שס"ה עם רמ"ח תקבל תרי"ג, כנגד תרי"ג מצוות.

שס"ה – שמעה סלחה הקשיבה

רמז לאומרו אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה

רמ"ז – רזום מוזל זונן

לרמוז ה' רחום ה' מוחל ה' חונן

תרי"ג – תורה ראשית יהו"ה גומל

עונה הקב"ה לקראתם של בני ישראל ואומר אני שומע אני סולח אני מקשיב אני רחום אני מוחל אני חונן והתשובה של הקב"ה לבני ישראל תרי"ג

(שופטים כא, זז)

כַּפֹּר לְעַמּוֹת יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר-פָּדִיתָ יְהוָה וְאַל-תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמּוֹת יִשְׂרָאֵל וְנִכְפַּר לָהֶם הַדָּם:

סלזו לזו מוזל לזו כפר לזו

פודה ומציל ומפרנס ומרזום

כי זוזם ה' ציון

מוזל לזו מלכזו

הנה כידוע פרשת משפטים נקראת בחודש אלול חודש הסליחות, ימים שבני ישראל מרבים סליחה ומחילה וצדקה, וכן ביום הכיפורים, הקב"ה פודה ומציל ומפרנס ומרחם.

וגמר זזתימה טובה

(כי תצא כא, יג)

וְהִסִּירָה אֶת-שִׁמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעַלֶּיהָ וְיִשְׁבָּה בְּבֵיתָהּ וּבִכְתָּהּ אֶת-אֲבִיהָ וְאֶת-אִמָּהּ יָרוּז וַיָּמִים וְאֶזְזֵר כִּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהִיתָה לָּהּ לְאִשָּׁה:

טוהר הנפש

דרשו בעלי המוסר שהוא רמז אל חודש אלול העומד בפתח הימים אלו, וצריך האדם לטהר את גופו ונשמתו ולבכות אל אביו ואמו היא השכינה הקדושה, וירבה לבקש סליחה ומחילה.

ויטהר לבנו

אלול בבכיה סליחה ומוזילה

דבש

יש סגולה לאכול דבש בראש השנה להמתקת הדין. ופרשת כי תצא נקראת בחודש אלול חודש הסליחות, ובני ישראל חוזרים בתשובה וממתיקים את הדין בימים אלה.

(נצבים כט, ט)

אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם כְּכֹלְכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם רְאִשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם וְקַיִיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל:

נראה לפרש הנה פרשת ניצבים נקראת בחודש אלול חודש הסליחות, ועל בני ישראל להתיצב לפני הקב"ה ולבקש סליחה ומחילה ולהרבות בצדקה.

לסליחות יזמוול עלינו

נפלה זא ביד ה' כי רבים רזומי

תחינה למתודה בסליחות

ואדני טוב וסלזו

היושב במרומים

אל מלא רזומים ה' זזזן ורזוז

(ויילך לא, יט)
ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמנה את בני ישראל שימיה בפייהם למען תהיה עלי
השירה הזאת לעד בבני ישראל:

כי לו לבדו ראוי להתפלל התפלה

כידוע דהתפילה נקראת שירה

(האזינו לב, ב)

יערף כמטר לקווי תנול כטל אמרתי בשעירם עלי דשא וכרביבים עלי עשב:

ושובו אלי ואשוב אליכם

רומז לעניין שהרוצה לזכות לכתרה של תורה צריך לשוב בתשובה אל ה'. והנה ידוע פרשה הנוכחית נקראת
בעשרת ימי תשובה.

מים טהורים

רומז לטבילה בערב יום כיפור במים טהורים זה המקוה, שנאמר "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם
מכל טמאתיכם ומכל גלוליכם אטהר טתכם"

יום הכיפורים

אל טוב מלא רזומים

לקחי זאת התורה, שנאמר לקח טוב נתתי לכם. ללמדך על ידי לימוד התורה יתמלא הקב"ה עליך רחמים.